

Pöytäkirja

15.6.2021

 VN/10384/2019
 VN/10384/2019-VM-313

Hankkeen seurantar ryhmä 3/2021

Valtionavustustoiminnan kehittäminen ja digitalisointi -hanke

Aika Torstai 10.6.2021, klo 9-11

Paikka Teams

 Läsnä Tuula Lybeck, VM, puheenjohtaja
 Jaana Walldén, VM, varapuheenjohtaja
 Ella Bingham, Aalto-yliopisto
 Tuija Brax, Suomen Sydänliitto ry
 Sari Elomaa-Siren, Hki Diakonissalaitoksen säätiö sr
 Jenni Eskola, Traficom
 Outi Hannula, Fingo ry
 Kimmo Huovinen, Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus
 Juha Kekkonen, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
 Vertti Kiukas, SOSTE - Suomen sosiaali ja terveys ry
 Kristiina Kumpula, Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunta
 Tiina Kuoppa, Taiteen edistämiskeskus
 Arto Kuusisto, Suomen Olympiakomitea
 Jarmo Laitinen, Oulun kaupunki
 Simo Luukkainen, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
 Liisa Huovinen, Suomen Akatemia, Heikki Mannilan sijaisena
 Ilmari Nalbantoglu, Nuorisovaltuustojärjestö – Allianssi ry
 Matti Ranta, Opetushallitus
 Lea Ryyänen-Karjalainen, Tieteellisen seurain valtuuskunta
 Sanna Sunikka, Kriminaalihuollon tukisäätiö
 Marita Virtanen, VM
 Niklas Wilhelmsson, OM, seurantar ryhmän asiantuntijajäsen

 Mikko Lehtonen, VM, asiantuntija
 Ulla Suomela, VM, asiantuntija
 Merja Irjala, VM, sihteeri

Poissa:

 Jaana Viemerö, Suomen Kuntaliitto ry
 Heikki Mannila, Suomen Akatemia
 Rosa Meriläinen, KULTA ry
 Camilla Sederholm, Natur och Miljö rf
 Anna-Maria Viikuna, Metropolia ammattikorkeakoulu
 Mari Näätäsaari, Valtiokonttori, asiantuntija

Postiosoite
Postadress
Postal Address
 Valtiovarainministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Puhelin
Telefon
Telephone
Faksi
Fax
Fax
s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

 PL 28
 00023 Valtioneuvosto

 Snellmaninkatu 1 A
 Helsinki

 29 516 001
 35 829 516 001

valtiovainministerio@vm.fi

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

2 Ilmoitusasiat

Hankkeen asettamispäätös on päivitetty koskien ohjaus- ja seurantaryhmän jäseniä.

Päivityksen jälkeen tulleet muutokset ohjaus- ja seurantaryhmän jäsenissä:

- Seurantaryhmän jäsenen vaihtuminen: Natur och Miljö rf on ilmoittanut, että seurantaryhmän jäseneksi tulee toiminnanjohtaja Camilla Sederholm.
- Ohjausryhmän jäsenen vaihtuminen: Opetus- ja kulttuuriministeriö on ilmoittanut, että ohjausryhmän jäseneksi tulee erityisasiantuntija Kalervo Koskimies.

Hankkeen asettamispäätöksen muutos valmistellaan seuraavan kerran alkusyksystä 2021.

3 Kokouksen työjärjestys

Hyväksyttiin 3.6.2021 päivätty esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Hankejohtajan esityksen mukaisesti hankkeen ajankohtaiskatsaus (alkuperäisen esityslistan asiakohta 5) päätettiin käsitellä viimeisenä asiakohtana ennen muita asioita.

4 Edellisen kokouksen pöytäkirja

Hyväksyttiin edellisen kokouksen (2/2021) pöytäkirja.

5 Järjestöjaoston selvitys ja ehdotukset

Niklas Wilhelmsson ja Mikko Lehtonen esittelivät ehdotukset järjestöjä koskevien valtionavustuskäytäntöjen kehittämiseksi ja yhdenmukaistamiseksi sekä toimeenpanoryhmän perustamiseksi.

Käytiin asiasta keskustelu:

Järjestöjaoston selvityksessä on tarkasteltu rahapelitoiminnan tuotosta valtionavustuksia järjestöille myöntävien ministeriöiden valtionavustuskäytäntöjä. Keskustelussa tuotiin esiin, että tarkastelunäkökulmaa voisi laajentaa ehdotuksia toteutettaessa. Tämä otetaan huomioon toimeenpanoryhmää suunniteltaessa ja asetettaessa.

Keskustelussa kiinnitettiin huomiota ehdotusten toimeenpanoaikatauluun. Toteutukselta toivottiin ripeyttä ja muistutettiin huolellisesta aikataulusuunnittelusta, jottei toteutuksessa tule kiire hankekauden päättyessä. Todettiin, että valtionavustushankkeen ohjausryhmä käsittelee toimeenpanoryhmän suunnitelman elokuussa ja asettaa toimeenpanoryhmän lokakuussa. Aikatauluun vaikuttaa muun muassa lausuntopalautte, joka arvioidaan ja analysoidaan elokuun alussa. Seurantaryhmälle annetaan myös lisätietoa toimeenpanoryhmästä ja sen suunnitelmasta elokuussa.

Keskustelussa kysyttiin, minkälaisia reunaehtoja monivuotisten valtionavustusten myöntämiseen liittyy. Todettiin, että selvityksessä on tarkasteltu esimerkiksi eduskuntaehto haasteineen. Periaatteena on ehdotettu, että monivuotiset valtionavustukset myönnettäisiin yhden vuoden talousarviosta. Selvityksessä on tarkasteltu myös tämän asian tarkoituksenmukaisuutta. Lisäksi keskustelussa evästettiin, että järjestöjaoston neljännen ehdotuksen toteutukseen on kiinnitettävä huomiota ja että järjestöjen osallisuuteen on kiinnitettävä vastaisuudessaakin huomiota.

Keskustelussa käsiteltiin myös viestintää. Todettiin, että julkisen hallinnon uudistaminen ja hyvä hallinto luovat hyvän kehityksen kehitystyölle. Järjestöjä koskevista valtionavustuskäytännöistä keskustellaan myös sosiaalisessa mediassa puhuttaessa esimerkiksi rahapelitoiminnan tuoton tulevaisuudesta tai rahapelijärjestelmästä. Todettiin, ettei valtionavustushanke ota kantaa rahoitusmalliin, vaan luo työvälineitä valtionavustustoimintaa varten. Keskusteluun kuitenkin osallistutaan tarvittaessa ja valtionavustustoiminnan viestinnän volyymin kasvattamiseksi.

Keskustelussa nostettiin esiin kysymys koskien yleisavustusten kaksivuotisuudesta/monivuotisuudesta ja millaisin reunaehdoin asiaa on tähän mennessä pohdittu. Monivuotisessa mallissa tarvitaan hyvää taloussuunnittelua. Järjestöjen näkökulmasta kaksivuotisuus kuulostaa hyvältä, mutta se edellyttää vastuullista hallintaa/hallintoa. Lähtökohtaisesti, vaikka haku olisi harvemmin kuin vuosittain, raportointivastuu olisi vuosittain. Hankkeen puolelta todettiin, että lausuntopalautteen ja jatkovalmistelun pohjalta arvioidaan, käynnistetäänkö jossakin muodossa

kokeilu. Saattaa olla mahdollista, että uudessa toimintamallissa hakuprosessit sujuvoituvat siten, että tarve monivuotisille yleisavustuksille vähenee.

Sosiaalisessa mediassa on noussut esille virheellinen näkemys, että jatkossa järjestöt osallistuisivat avustusten jakoprosessiin. Hallintoprosessi säilyy viranomaisen päätöksentekoprosessina. Hankkeessa keskiössä on tärkeällä sijalla myös hyvän hallinnon vahvistaminen. Kehitetään uutta verkostomaista toimintatapaa ja edistetään samalla hallintomenettelyn ja hyvän hallinnon periaatteiden toteutumista.

Nostettiin myös esille, että asiakaslähtöisyys pidettävä edelleen valmistelussa keskiössä. Talousasioiden osalta mm. kysymykset omasta rahoitusosuudesta suhteessa julkiseen rahoitukseen tulee selvittää tarkemmin. Tarvittaessa tulisi olla valmius muuttaa lainsäädäntöä tarkoituksenmukaisemmaksi. Nostettiin esille se, että avustusten edelleen jakaminen tulisi olla mahdollista.

Puheenvuoroissa kiitettiin sitä, että muikin kuin rahapeliteuttoja saava järjestökenttä on pidetty valmistelussa mukana, ja toivottiin yhteistyön jatkumista.

Käytiin keskustelua toimeenpanoryhmän aikataulusta ja toimeenpanon aikataulusta. Keskustelussa nousi esille huolta toimeenpanon venymisestä. Hankejohtaja kertoi hankkeen valmistelevan parhaillaan toimeenpanoryhmän asettamispäätöstä, ja se on tavoitteena käsitellä ohjausryhmässä elokuussa. Lausuntopalaute ja sen syötteet toimeenpanon ryhmän tehtäviin tulee käsitellä ennen sitä. Toimeenpanoryhmälle asetetaan toimikausi, ja osuuksia voidaan hyvin todennäköisesti ottaa käyttöön eri aikoina toimikauden aikana.

6 Kuntajaoston kartoituksen tulokset ja tilannekatsaus

Kuntajaoston työn tämän hetkinen vaihe. Ulla Suomela esitteli yhteenvedon kuntajaoston eri tavoin toteutettujen kartoitusten tuloksista (pöytäkirjan liite 2).

Asiasta käytiin keskustelu.

Keskustelussa tuotiin esille, että yhteistä tahtotilaa va-toiminnan kehittämiseen löytyy sekä myöntäjiltä että hakijoilta. Huomioita kiinnitettiin myös siihen, että avustuksiin liittyvä roolitukseen on tulossa muutoksia soteuudistuksen myötä kuntien ja tulevien hyvinvointialueiden välille. Keskusteluita siitä, että kuntien jakamat avustukset samoin kun tulevien hyvinvointialueiden avustukset tulisi liittää osaksi uudistamista on noussut esille. Koko hankkeessa voisi myös tarkastella sitä, milloin valtionavustuksia tosiasiallisesti haetaan ja milloin niitä vain jaettaisiin tietyillä perusteilla.

Ulla Suomela esitteli asiakohdan lopuksi kuntajaoston tehtävien tilanneraportin. Kuntaseminaari järjestettiin 9.6. Kuntajaoston investointinyrkin toiminta on käynnistynyt. On aloitettu selvittämään investointiavustusten kokonaisuutta. Hankkeen ohjausryhmässä 9.6. on käsitelty valtionavustusten maksatuksen ja kirjanpidon aloitetta, ja ohjausryhmä on puoltanut, että Valtiokonttori käynnistäisi asiasta kehittämishankkeen. Kuntajaosto yhteistyössä järjestöjaoston työtä jatkavan toimeenpanoryhmän kanssa aloittaa käsittelemään hankeavustamisen kokonaisuutta syksyllä. Kuntajaoston työhön syksyllä kuuluu myös metropolipolitiikan kotouttamisen ja maahanmuuton avustusten kokeilun suunnittelu. Syksyllä valmistellaan kuntajaoston väliraportti. Työ jatkuu kehittämiskohteiden työstämisellä.

7 Valtionavustustoiminnan sanaston tilannekatsaus

Merja Irljala esitteli Satu Lindbergin puolesta valtionavustussanaston toisen osan lausuntokierroksen 2021 palautteen.

Sanaston ensimmäinen osa on julkaistu VM:n julkaisusarjassa <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-723-4>. Toisen osan lausuntokierros toteutettiin keväällä 2021, ja lausuntoja kommentteineen tuli runsaasti sanaston toisessa osassa käsiteltyihin osakokonaisuuksiin, joita ovat erityisesti vaikuttavuuteen ja arviointiin sekä rahoitettavaa toimintaa (ml. taloutta koskevat termit) koskevat käsitteet. Sanastotyö jatkuu syksyllä 2021, ja toisen osan jatkovalmistelun lisäksi käsitellään sanaston muita pienempiä laajennososia. Seuraavan sanastojulkaisun ajankohta on keväällä 2022.

8 Hankkeen ajankohtaiskatsaus

Tuula Lybeck esitteli hankkeen muiden tehtävien ajankohtaiskatsauksen (pöytäkirjan liite 3).

9 Muut asiat

Mikko Lehtonen esitteli hankkeen viestinnän kehittämisen kuulumiset. Hanke on aloittanut uutiskirjeen julkaisun 9.6., ja sen voi tilata osoitteesta <https://uutiskirje.vm.fi/>

Keskustelussa tuotiin esille, että panostaminen hankkeen viestintään on alkanut tuottaa hyvin tulosta.

10 Kokouksen päättäminen

Seurantaryhmän syksyn 2021 kokoukset vahvistetaan ja kalenteroidaan.

Pöytäkirjan vakuudeksi,

Merja Irjala, projektipäällikkö, seurantaryhmän sihteeri

Liitteet Liite 1 Järjestöjä koskevat valtionavustuskäytännöt (esityslistan liite 3)
 Liite 2 Kuntajaoston kartoitusten yhteenveto (esityslistan liite 4)
 Liite 3 Ajankohtaiskatsaus (kokouksessa lisätty liite 8)

Jakelu Seurantaryhmän jäsenet

Tiedoksi Hanketoimisto
 Mari Näätsaari, Valtiokonttori
 Hankeikkuna